

Кафедра економіки, управління та адміністрування

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	AF001 Основи організації обліку/ Basics of Accounting Organization
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища освіта
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма	Облік і оподаткування
Семестр	3 семестр (9 клас), 1 семестр (11 клас)
Курс	2 курс (9 клас), 1 курс (11 клас)
Анотація курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є засвоєння знань про організацію облікового, контрольного й аналітичного процесів на підприємстві. Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення організації і техніки бухгалтерського обліку, контролю та аналізу на підприємстві, раціональної структури облікової, контрольної та аналітичного процесів, організації роботи виконавців. Предметом вивчення є діяльність підрозділів і працівників, зайнятих обліковими, контрольними та аналітичними процесами.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=200
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	Кулик Ю.М., старший викладач, спеціаліст вищої категорії канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: yulia_111m@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_o.pdf

Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв’язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування. СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві. СК 9. Здатність використовувати знання принципів національних та міжнародних стандартів обліку. СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв’язання практичних ситуацій, приймати рішення відповідно до чинного законодавства.
Перелік програмних результатів навчання	РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв’язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств. РН 3. Визначати сутність об’єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності. РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації. РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв’язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування. РН 7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств. РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб’єктів господарювання. РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України. РН 19. Аналізувати та узагальнювати результати діяльності підприємства

Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 150 Кількість кредитів – 5 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 105 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Словесні (лекція, пояснення, дискусії); практичні (метод розбору кореспонденції, кейс-завдання); аналіз ситуацій; робота в групах; методи самоконтролю.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Основи організації бухгалтерського обліку	Сутність організації бухгалтерського обліку. Системний підхід до організації обліку. Поняття організації обліку. Облік у системі управління господарством. Мета організації обліку. Суб'єкти й об'єкти організації обліку. Предмет організації обліку. Процес організації обліку. Завдання організації бухгалтерського обліку. Напрями організації обліку: методичний, технологічний, організаційний. Етапи організації обліку. Моделі організації обліку. Принципи організації обліку. Вибір форми організації обліку. Вибір технології і техніки ведення бухгалтерського обліку. Підбір облікового персоналу. Відповідальність за організацію обліку на підприємстві. Організація бухгалтерського обліку в системі економічних знань. Порядок приймання-передачі справ при зміні бухгалтера.
Тема 2. Організація нормативно - правового забезпечення бухгалтерського обліку	Організація нормативно-правової бази облікового процесу. Система бухгалтерського обліку. Державна форма управління і регулювання бухгалтерського обліку. Правові засади регулювання, організації і ведення бухгалтерського обліку й складання фінансової звітності. Державне регулювання обліку та фінансової звітності. Мета створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку й фінансової звітності.

	Регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Методологічні й правові аспекти регулювання обліку в Україні. Ієрархія нормативного регулювання обліку в Україні. Внутрішня регламентація ведення обліку. Розробка внутрішніх документів. Організація облікової політики підприємства. Організація договірної політики підприємства. Організація податкової політики підприємства. Організація бухгалтерського діловодства та документування господарських операцій.
Тема 3. Організація облікового процесу	Загальна побудова і зміст облікового процесу. Структурні частини облікового процесу: організаційна, функціональна, технологічна, документальна, інформаційна. Основні етапи організації облікового процесу. Вибір форми ведення бухгалтерського обліку. Журнально-ордерна форма ведення бухгалтерського обліку. Меморіально-ордерна форма ведення бухгалтерського обліку. Журнал-головна форма ведення бухгалтерського обліку. Журнальна форма ведення бухгалтерського обліку. Форми ведення обліку суб'єктами малого підприємництва: проста та спрощена форми бухгалтерського обліку. Комп'ютерна форма ведення бухгалтерського обліку. Облікові реєстри, їх призначення, зміст, форми і зовнішній вигляд. Послідовність записів в облікових реєстрах. Зв'язок реєстрів хронологічного й систематичного, синтетичного та аналітичного обліку.
Тема 4. Організація праці виконавців, зайнятих бухгалтерським обліком, контролем та аналізом	Організаційна структура бухгалтерії. Організаційні принципи організації праці виконавців облікового процесу. Правильний підбір виконавців облікового процесу. Етапи організації праці персоналу з бухгалтерського обліку. Нормування праці персоналу облікових, контрольних і аналітичних служб. Визначення чисельності облікового, контрольного й аналітичного персоналу. Організація документального оформлення трудових відносин з працівниками. Положення про організацію бухгалтерської служби. Посадова інструкція головного бухгалтера. Посадова

	інструкція бухгалтера. Посадова інструкція касира. Загальні положення, функції, обов'язки, права, відповідальність. Організація діловодства в бухгалтерії. Самоорганізація працівників зайнятих бухгалтерським обліком, контролем та аналізом.
Тема 5. Організація інформаційного, технічного та ергономічного забезпечення обліку, контролю й аналізу	Організація інформаційного забезпечення облікового, контрольного процесів і аналізу. Поняття конфіденційної інформації і комерційної таємниці. Види інформації, передбачені законодавством. Відкрита інформація. Інформація з обмеженим доступом: конфіденційна і таємна. Обліково-економічна інформація. Шляхи втрати інформації. Організація захисту інформації. Організація технічного та ергономічного забезпечення обліку, контролю і аналізу. Технічне забезпечення системи обліку, контролю і аналізу передбачає створення комплексу технічних засобів і методів, що забезпечують функціонування й розвиток системи. Технічна основа організації: ПК різних класів; принтер; лазерний принтер; апаратура мережі; реєстратори виробництва тощо. Етапи організації технічного забезпечення: вибір обладнання, периферійної техніки. Ергономічне забезпечення являє собою сукупність методів, інструкцій, стандартів, нормативів і довідкових документів, за допомогою яких вирішуються проблеми різних аспектів: психологічних, фізіологічних, технічних та ін. Ергономічна вимога, виконання якої забезпечує високий рівень обліку, контролю та аналізу, є оптимізація параметрів середовища: рівень освітлення приміщення; інтелектуальне і зорове навантаження, естетичний рівень світлокольорової композиції в робочій зоні, рівень дисципліни праці та ін. Раціональна організація робочого місця бухгалтера. АРМ.
Тема 6. Організація документообігу	Організація документообігу облікового процесу на різних етапах: первинному, поточному й підсумковому обліку. Порядок розробки робочого плану рахунків на підприємстві.

	Основи розробки облікової політики підприємства. Наказ про облікову політику підприємства, його суттєве призначення і структура.
Тема 7. Особливості організації обліку активів, капіталу та зобов'язань	Сутність організації обліку власного капіталу. Основні завдання організації обліку власного капіталу. Нормативні джерела формування власного капіталу. Формування і функції власного капіталу. Класифікація власного капіталу. Організація обліку й документальне оформлення статутного капіталу. Організація обліку довгострокових зобов'язань: довгострокові кредити банків; інші довгострокові фінансові зобов'язання; відстрочені податкові зобов'язання; інші довгострокові зобов'язання. Організація обліку поточних зобов'язань: короткострокові кредити банків; поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями; короткострокові векселі видані; кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Поточна заборгованість за розрахунками з одержаних авансів. Поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом та позабюджетних платежів. Поточна заборгованість за розрахунками з оплати праці та страхування. Поточна заборгованість за розрахунками з учасниками. Поточна заборгованість з внутрішніх розрахунків. Інші поточні зобов'язання. Організація обліку праці та її оплати. Організація обліку забезпечення зобов'язань: забезпечення майбутніх витрат і платежів; цільове фінансування і цільові надходження; страхові резерви. Організація проведення інвентаризації зобов'язань підприємства. Організаційні засади бухгалтерського обліку й аналізу оборотних активів. Поняття і склад оборотних активів підприємства. Завдання організації обліку оборотних активів. Об'єкти облікової політики оборотних активів. Організація обліку виробничих запасів і їх класифікація. Визначення та оцінка запасів. Організація документування операцій з

	оборотними активами. Первісна вартість запасів. Оцінка вибуття виробничих запасів. Оцінка запасів на дату балансу. Організація документального оформлення надходження запасів на склад, відпуск зі складу. Організація аналітичного обліку запасів. Організація обліку незавершеного виробництва. Організація обліку готової продукції. Організація обліку товарів. Організація обліку дебіторської заборгованості. Організація обліку фінансових інвестицій. Організація обліку грошових коштів та їх еквівалентів. Документування операцій з грошовими коштами.
Тема 8. Організаційні засади обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	Організація обліку витрат і доходів, фінансових результатів. Елементи «Положення про облікову політику підприємства». Класифікація витрат за видами діяльності. Операційна діяльність: собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг); адміністративні витрати; витрати на збут; інші оперативні витрати. Фінансова діяльність: втрати від участі в капіталі; фінансові витрати. Інша діяльність - інші витрати. Класифікація доходів за видами діяльності: операційна діяльність; фінансова діяльність; інвестиційна діяльність. Організація обліку доходу від реалізації продукції, товарів (робіт, послуг) та ін. видів діяльності. Організація обліку інших операційних доходів. Організація обліку доходу від участі в капіталі. Організація обліку інших фінансових доходів. Організація обліку нерозподіленого прибутку (непокритих збитків). Організація документування операцій з витрат, доходів й фінансових результатів. Організація аналітичного обліку витрат, доходів і фінансових результатів.
Тема 9. Організація контрольного процесу	Організаційне та нормативно-правове забезпечення контролю за веденням обліку. Організаційні регламенти з обліку. Методика розробки положення про відділ управління бухгалтерського обліку та посадових інструкцій. Інформаційне, нормативно-правове, технічне, ергономічне та соціальне забезпечення обліку.

Тема 10. Організація управлінського обліку	Суть, завдання, і функції управлінського обліку. Плани розвитку управлінського обліку. Характеристика фінансового і управлінського обліку, ознаки порівняння. Основні відмінності управлінського і фінансового обліку, взаємозв'язок між управлінським та фінансовим обліком. Предмет, метод і об'єкти управлінського обліку. Принципи і системи організації управлінського обліку. Функції управлінського обліку. Схеми організації управлінського обліку при різних системах обліку. Місце управлінського обліку в системі плану рахунків України.
Тема 11. Планування перспективного розвитку бухгалтерського обліку	Планування розвитку бухгалтерського обліку. Річне й поточне планування. Складання зведених планів (вищі рівні управління: міністерство, акціонерне товариство, концерн тощо). Організація проектування розробок та впровадження результатів в практику діяльності підприємств в Україні. Організація методики визначення ефективності розробок впроваджених в практику підприємств і організація перспективного розвитку обліку. Визначення ефективності заходів з вдосконалення обліку. Оцінка якості організації бухгалтерського обліку. Процес ведення бухгалтерського обліку.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання		
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.		
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни для спеціальності 071 «Облік і оподаткування»		
Види навчальної роботи		Мах кількість балів
Експрес-опитування (5 тем по 2б)		10
Практичні завдання (4 теми по 5б)		20
Модульні контрольні роботи (2 по 5б)		10
Захист практичного завдання до самостійної роботи		20
Реферат		10
Екзамен		30
Всього		100
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Бухгалтерський облік : навч. посібник для внз / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 424 с.
2. Бруханський, Р. Ф. Бухгалтерський облік [Текст] : підручник / Р. Ф. Бруханський. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - 480 с.
3. Кононова О.Є. К64 Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник.— Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Вена.: PremierPublishings.r.o. Vienna, 2018. – 102 с.

4. Крупка, Я. Д., Задорожний, З. В., Гудзь, Н. В., Денчук, П. Н., Починок, Н. В., & Романів, Р. В. (2019). Фінансовий облік.
5. Мелень О.В. Розвиток та проблеми організації контрольного процесу на підп-риємстві [О.В. Мелень, Д.В. Грибинюк] // Вісник Одеського національного університету. Економіка» Том 23 Випуск 7 (72). 2018. – с. 189 – 192
6. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник.– Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Вена.: PremierPublishings.r.o. Vienna, 2018. – 102 с
7. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – 4-те вид. [доп. і перероб.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 451 с
8. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. // Бухгалтерський облік і аудит. - 1999. - №9. – С. 3.
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
11. Bauerle Josh. Accounting QuickStart Guide: The Simplified Beginner's Guideto Financial&Managerial Accounting For Students, Business Ownersand Finance Professionals. / JoshBauerle. – Illustrated, October 10, 2018. – 215
12. Shields Greg. Accounting: The Ultimate Guideto Accounting Principles, Financial Accountingand Management Accounting. / GregShields. – IndependentPublishingPlatform, 2018. - 192 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал <http://www.dtkr.com.ua>
4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета <http://www.vobu.com.ua/>
5. Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета <http://www.nibu.factor.ua/>
6. Аудиторська Палата України <http://www.apu.com.ua>
7. Аудитор України <http://www.auditorukr.com.ua/journal/>
8. Бізнес Інформ<https://www.business-inform.net/main/>
9. Вісник. Офіційно про податки <http://www.visnuk.com.ua/>
10. Фінанси України <http://finukr.org.ua/>
11. Фінансовий контроль <https://fincontrol.com.ua/journal.php>